

Brüssel, 4. oktoober 2024
(OR. en)

14156/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2024/0241 (NLE)

UK 138
ENER 482

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	4. oktoober 2024
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2024) 439 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga loodud energeetika erikomitees seoses varustuskindluse töörühma loomisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2024) 439 final.

Lisatud: COM(2024) 439 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 4.10.2024
COM(2024) 439 final

2024/0241 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga loodud energeetika erikomitees seoses varustuskindluse tööühma loomisega

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TEEMA

Ettepanek käsitleb nõukogu otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu¹ (edaspidi „kaubandus- ja koostööleping“) artikli 8 lõike 1 punkti 1 alusel moodustatud energeetika erikomitees (edaspidi „komitee“). Seisukoht on seotud komitee otsusega, millega luuakse varustuskindluse töörühm.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1 ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostööleping

1. veebruaril 2020 astus Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik (edaspidi „Ühendkuningriik“) välja Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest (edaspidi „Euratom“).

Väljaastumiskord on sätestatud Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingus (edaspidi „väljaastumisleping“)². Väljaastumisleping jõustus 1. veebruaril 2020 ja sellega nähti ette üleminekuperiood,³ mille jooksul kohaldati Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis liidu õigust nimetatud lepingut järgides. See periood lõppes 31. detsembril 2020.

Üleminekuperioodi ajal sõlmisid Euroopa Liit, Euratom ja Ühendkuningriik kaubandus- ja koostöölepingu, mille liit sõlmis nõukogu otsusega (EL) 2021/689⁴ ja mis jõustus 1. mail 2021.

Alates üleminekuperioodi lõpust on Euroopa Liit ja Ühendkuningriik ajanud erinevat energiapoliitikat. Sellealane koostöö on toimunud kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõike 1 punkti 1 alusel loodud energeetika erikomitees. Pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse 2022. aastal on see koostöö tihenunud muu hulgas varustuskindluse valdkonnas. Koostöö on osutunud Euroopa Liidule kasulikuks.

Kaubandus- ja koostöölepingu alusel moodustatud partnerlusnõukogu kolmandal kohtumisel, mis toimus 16. mail 2024, tegi Ühendkuningriik ettepaneku luua varustuskindluse töörühm, et veelgi tugevdada koostööd selles valdkonnas. Euroopa Komisjon oli selle ettepaneku suhtes avatud.

2.2 Energeetika erikomitee

Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõike 1 punktiga 1 loodi energeetika erikomitee.

¹ ELT L 149, 30.4.2021, lk 10.

² ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.

³ Väljaastumislepingu artikli 2 tähenduses.

⁴ Nõukogu 29. aprilli 2021. aasta otsus (EL) 2021/689 ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 149, 30.4.2021, lk 2).

Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõike 4 kohaselt on energeetika erikomiteel oma pädevusvaldkonnas õigus:

- teha järelevalvet kaubandus- ja koostöölepingu ja selle lisalepingute rakendamise üle ning vaadata see läbi ja tagada nende nõuetekohane toimimine;
- aidata partnerlusnõukogul täita oma ülesandeid ja eelkõige anda partnerlusnõukogule aru ja täita talle partnerlusnõukogu poolt pandud ülesandeid;
- võtta vastu otsuseid, sealhulgas muudatusi, ja soovitusi kõikides küsimustes, mille puhul see on kaubandus- ja koostöölepingu või selle lisalepingutega nii ette nähtud või mille jaoks on partnerlusnõukogu oma õigused artikli 7 lõike 4 punkti f alusel erikomiteele delegeerinud;
- arutada kaubandus- ja koostöölepingu või selle lisalepingute rakendamisest tulenevaid tehnilisi küsimusi;
- tagada foorum, kus pooled saavad vahetada teavet, arutada parimaid tavasid ja jagada rakendamise kogemusi;
- luua, jälgida, koordineerida ja saata laiali töörühmi ning
- tagada foorum konsultatsioonideks kaubandus- ja koostöölepingu artikli 738 lõike 7 kohaselt.

2.3 Energeetika erikomitee kavandatav akt

Komitee peab oma eelseisval koosolekul vastu võtma otsuse varustuskindluse töörühma loomise kohta.

Varustuskindluse töörühm peaks toimima varustuskindluse valdkonna koostöö, teabevahetuse, tehniliste arutelude ja vastastikuste konsultatsioonide foorumina. Varustuskindluse töörühma eesmärk ei ole võtta vastu õigusliku toimega akte ega meetmeid.

3. ELI NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikele 9 võtab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal vastu seisukoha, mis võetakse liidu nimel komitees rahvusvahelise avaliku õiguse kohaselt õiguslikku mõju omavate otsuste suhtes. Uue varustuskindluse töörühma loomine komitee poolt kaubandus- ja koostöölepingu raames eeldab, et nõukogu määrab kindlaks liidu seisukoha seoses komitee poolt vastu võetava otsusega.

Kui varustuskindluse töörühm on loodud, kehtestab ta oma töökorra, nagu on sätestatud nõukogu otsuses (EL) 2023/2193.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1 Menetlusõiguslik alus

4.1.1 Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud, et „kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁵.

4.1.2 Kohaldamine käesoleval juhul

Energeetika erikomitee on rahvusvahelise lepinguga, nimelt ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepinguga loodud organ.

Akt, mille komitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kooskõlas kaubandus- ja koostöölepingu artikliga 10 muutub kavandatav otsus rahvusvahelise õiguse alusel lepinguosalistele siduvaks.

Kavandatava otsusega ei täiendata ega muudeta kaubandus- ja koostöölepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatava otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2 Materiaalõiguslik alus

4.2.1 Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks, mistõttu teine on pelgalt kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna puhul vajalik õiguslik alus.

Kui kavandatava aktiga taotletakse mitut eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, mis on üksteisega lahutamatu seotud ning millest ükski ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega, tuleb erandina nimetada ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaõigusliku alusena mitu vastavat õiguslikku alust.

4.2.2 Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava otsuse peamine eesmärk ja sisu on seotud energiatemaatikaga. Seepärast on esildatud otsuse materiaaõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 1.

4.3 Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. Kavandatava õigusakti avaldamine

Kuna energietika erikomitee otsuse eesmärk on luua kaubandus- ja koostöölepingu raames varustuskindluse tööühm, on asjakohane avaldada energietika erikomitee otsus pärast selle vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁵ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga loodud energeetika erikomitees seoses varustuskindluse töörühma loomisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 29. aprillil 2021 vastu otsuse (EL) 2021/689⁶ ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu⁷ (edaspidi „kaubandus- ja koostööleping“) sõlmimise kohta. Nimetatud leping jõustus 1. mail 2021.
- (2) Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõike 1 punktiga l loodi energeetika erikomitee. Selle pädevusvaldkonnad on sätestatud kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõikes 4.
- (3) Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõike 4 punktiga f on energeetika erikomiteele antud õigus luua, jälgida, koordineerida ja saata laiali töörühmi. Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 9 lõike 2 kohaselt aitab selle komitee alluvuses loodud töörühm komiteed tema ülesannete täitmisel ning eelkõige valmistab ette komitee tööd ja täidab talle komitee poolt määratud ülesandeid. Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 9 lõikes 4 on sätestatud, et iga moodustatud töörühm kehtestab vastastikusel kokkuleppel oma töökorra, kohtumiste graafiku ja päevakorra.
- (4) On asjakohane, et energeetika erikomitee loob kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõike 4 punkti f kohaselt varustuskindluse töörühma, mis tegutseb tema alluvuses. Varustuskindluse töörühm peaks kehtestama oma töökorra, nagu on sätestatud nõukogu otsuses (EL) 2023/2193, ning andma oma tegevusest korrapäraselt aru energeetika erikomiteele.
- (5) Varustuskindluse töörühm peaks edendama Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelist koostööd varustuskindluse valdkonnas. See peaks toimima koostöö, teabevahetuse, tehniliste arutelude ja vastastikuste konsultatsioonide foorumina. Varustuskindluse töörühma eesmärk ei ole võtta vastu muid õigusliku toimega akte ega meetmeid kui enda töökord.

⁶ ELT L 149, 30.4.2021, lk 2.

⁷ ELT L 149, 30.4.2021, lk 10.

- (6) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel energeetika erikomitees võetav seisukoht, kuna kõnealune otsus on liidule siduv,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 8 lõike 1 punkti 1 alusel moodustatud energeetika erikomitee koosolekul liidu nimel võetav seisukoht on kiita heaks energeetika erikomitee otsuse eelnõu varustuskindluse töörühma loomise kohta, mis on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*